

Stadsledningskontoret
Solveig Sandberg

Vem har ordet?

Jämställdhetsperspektiv på Kommunfullmäktigesammanträden i Västerås.

Kommunstyrelsen har undertecknat Den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan män och kvinnor på lokal och regional nivå, CEMR-deklARATIONEN. I ett första steg prioriteras Demokratiskt ansvar, Den politiska rollen och Rollen som tjänsteleverantör. Stadsledningskontoret har fått i uppdrag att arbeta fram riktlinjer för jämställdhetsarbetet utifrån den deklARATIONEN.

Det övergripande nationella målet för jämställdhetspolitiken är att ”kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv”. Ett av de fyra delmålen berör en jämn fördelning av makt och inflytande: ”Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och forma villkoren för beslutsfattandet.”

Västerås stad beviljades år 2010 1,6 miljoner kronor av Sveriges kommuner och landsting till jämställdhetsarbetet. Som en del i stadens utvecklingsarbete ”Hållbar jämställdhet i Västerås” genomfördes en kartläggning för att belysa fördelning av taltillfällen på kommunfullmäktiges sammanträden. Stadsledningskontoret gav Lydia Bergström, nytexaminerad folkhälsovetare, i uppgift att med hjälp av de inspelningar som finns att tillgå på stadens hemsida, räkna och notera hur många gånger de olika ledamöterna talade. Mätningarna gjordes under förra mandatperioden från juni- och september-sammanträdena 2010.

I tabellerna kan utläsas fördelningen av andelen taltillfällen i förhållande till antalet talande (då blir summan 100 procent) samt andelen taltillfällen i förhållande till antalet ledamöter av respektive kön i kommunfullmäktige. Rapporten inleds med ett medelvärde av de båda sammanträdena. Därefter redovisas varje sammanträde separat. Avslutningsvis ges en kort sammanfattning.

Tabell 1. Fördelningen av andelen taltillfällen i förhållande till antalet talande, 4 juni och 2 september 2010, medelvärde.

	Kvinnor	Män
Andelen ledamöter	48 procent	52 procent
Talade minst 1 gång	29 procent	71 procent
Talade minst 3 gånger	25 procent	75 procent

Av dem som talade i Västerås kommunfullmäktige under juni-sammanträdet och under september-sammanträdet 2010 var männen i stor majoritet, trots att mandatfördelningen mellan könen är relativt jämn.

Tabell 2. Kommunfullmäktiges sammanträde 4 juni 2010

	Kvinnor	Män
Antalet ledamöter	29	32
Andelen ledamöter	48 procent	52 procent
Antalet ledamöter som talade minst 1 gång	9	22
Andelen ledamöter/kön som talade minst 1 gång	31 procent	69 procent
Antalet ledamöter som talade minst 3 gånger.	4	15
Andelen ledamöter/kön som talade minst 3 gånger	14 procent	47 procent

Det var totalt 31 ledamöter som talade minst en gång. Det innebär att drygt hälften talade minst en gång. Av dessa var det 19 ledamöter som talade minst tre gånger. Av dem som talade minst tre gånger var det en betydande majoritet män.

Tabell 3. Fördelningen av andelen taltillfällen i förhållande till antalet talande 4 juni 2010

	Kvinnor	Män
Talade minst 1 gång	29 procent	71 procent
Talade minst 3 gånger	21 procent	79 procent

Männen var i stor majoritet av dem som talade. Bland dem som talade minst tre gånger var det nästan fyra gånger så många män som kvinnor.

Tabell 4. Kommunfullmäktiges sammanträde 2 september 2010

	Kvinnor	Män
Antalet ledamöter	29	32
Andelen ledamöter	48 procent	52 procent
Antalet ledamöter som talade minst 1 gång	8	20
Andelen ledamöter/kön som talade minst 1 gång	28 procent	63 procent
Antalet ledamöter som talade minst 3 gånger	3	6
Andelen ledamöter/kön som talade minst 3 gånger.	10 procent	19 procent

På sammanträdet 2 september var det totalt 28 personer, 46 procent av ledamöterna, som talade minst en gång.

Nio personer talade minst tre gånger, vilket utgör 15 procent av ledamöterna. Kvinnorna hade ungefär hälften så många taltillfällen som männen.

Tabell 5. Fördelningen av andelen taltillfällen i förhållande till antalet talande 2 september 2010

	Kvinnor	Män
Talade minst 1 gång	29 procent	71 procent
Talade minst 3 gånger	33 procent	67 procent

Mer än dubbelt så många av ledamöterna som talade på kommunfullmäktiges sammanträde 2 september var en man.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges sammanträden är öppna för allmänheten och det går bra att besöka dessa via åhörarläktaren i fullmäktigesalen. Sammanträdena sänds också på lokal-TV, i närradion och går också ut via hemsidan. På hemsidan ligger sedan sändningen kvar under två års tid. Det innebär att just dessa sammanträden är något av de förtroendevaldas portal ut mot medborgarna. Därför är det intressant att se vilken bild som ges.

Antalet platser i kommunfullmäktige under förra mandatperioden var relativt jämn, 48 procent kvinnor och 52 procent män. I Västerås tillämpas principen om att ledamöternas inlägg är maximerade till 3 minuter. I denna kartläggning synliggörs den ojämna fördelningen av antalet taltillfällen mellan könen. En ny mandatperiod har inletts och det skulle vara intressant att följa utvecklingen.